Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentointitarkoituksiin. Toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä.

►**B**

NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 2012/2002,

annettu 11 päivänä marraskuuta 2002,

Euroopan unionin solidaarisuusrahaston perustamisesta

(EYVL L 311, 14.11.2002, s. 3)

sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
►**M1**	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 661/2014, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014	L 189	143	27.6.2014

Oikaistu:

►**C1** Oikaisu, EUVL L 353, 28.12.2013, s. 83 (2012/2002)

▼B

NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 2012/2002,

annettu 11 päivänä marraskuuta 2002,

Euroopan unionin solidaarisuusrahaston perustamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 159 artiklan kolmannen kohdan ja 308 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen ([1]),

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ([2]),

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ([3]),

ottaa huomioon alueiden komitean päätöslauselman ([4]),

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Silloin, kun suurkatastrofeja tapahtuu, yhteisön olisi osoitettava solidaarisuutta asianomaisten alueiden väestöä kohtaan myöntämällä taloudellista tukea kaikkien katastrofin vaikutuksista kärsineiden alueiden normaalien elinolosuhteiden palauttamiseksi mahdollisimman nopeasti. Rahaston toimenpiteet olisi käynnistettävä pääasiassa luonnonmullistusten yhteydessä.

(2) Olemassa olevien taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta edistävien välineiden avulla voidaan rahoittaa toimia riskien ehkäisemiseksi ja tuhoutuneen infrastruktuurin korjaamiseksi. Olisi kuitenkin otettava käyttöön nykyisten yhteisön välineiden lisäksi erillinen väline, jonka avulla yhteisö voi toteuttaa kiireellisiä ja tehokkaita toimia, joilla myötävaikutetaan siihen, että väestön välittömiin tarpeisiin vastaavat pelastuspalvelut saadaan toimimaan mahdollisimman nopeasti, ja edistetään tärkeimpien tuhoutuneiden infrastruktuureiden lyhyen aikavälin jälleenrakentamista. Näin voidaan helpottaa katastrofeista kärsineiden alueiden taloudellisen toiminnan elpymistä.

(3) Euroopan unionin solidaarisuuden olisi ulotuttava myös maihin, jotka parhaillaan neuvottelevat liittymisestään unioniin. Tämän asetuksen ulottaminen koskemaan myös kyseisiä maita, merkitsee, että on viitattava perustamissopimuksen 308 artiklaan.

(4) Yhteisön tuen on täydennettävä kyseisten valtioiden omia toimenpiteitä, ja sen on katettava osa suurkatastrofin aiheuttamien vahinkojen korjaamisesta aiheutuneista julkisista menoista.

(5) Toissijaisuusperiaatteen mukaisesti tämän välineen mukainen tuki olisi rajattava koskemaan sellaisia suurkatastrofeja, joilla on vakavia vaikutuksia kansalaisten elinoloihin, luonnonympäristöön tai talouselämään.

([1]) Ehdotus tehty 20. syyskuuta 2002 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).
([2]) Lausunto annettu 10. lokakuuta 2002 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).
([3]) Lausunto annettu 24. lokakuuta 2002 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).
([4]) Päätöslauselma annettu 10. lokakuuta 2002 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

▼B

(6) ”Suurkatastrofeina” olisi pidettävä kaikkia katastrofeja, jotka aiheuttavat vähintään yhdessä asianomaisessa valtiossa huomattavia vahinkoja joko rahallisesti arvioituna tai prosentuaalisesti bruttokansantulosta laskettuna. Jotta voitaisiin reagoida myös sellaisiin katastrofeihin, jotka tosin ovat vakavia mutta joiden aiheuttamat vahingot eivät ylitä vaadittuja vähimmäisrajoja, tukea voidaan antaa myös poikkeuksellisissa olosuhteissa silloinkin, kun sama katastrofi koettelee myös tukikelpoista naapurivaltiota ►C1 tai kun katastrofista aiheutuu vakavia ja pitkäaikaisia vaikutuksia väestön valtaosan elinoloille tietyllä alueella. ◄

(7) Yhteisön toiminta ei saisi vähentää niiden kolmansien osapuolten vastuuta, jotka ovat ”saastuttaja maksaa” -periaatteen mukaisesti ensisijaisesti vastuussa aiheuttamistaan vahingoista, eikä johtaa ennalta ehkäisevien toimien laiminlyömiseen jäsenvaltioiden tai yhteisön tasolla.

(8) Välineellä olisi erityisesti varmistettava, että voidaan nopeasti päättää sille varattujen erityismäärärahojen sitomisesta ja maksamisesta viipymättä. Hallinnolliset menettelyt olisi mukautettava tämän mukaisesti ja rajoitettava ainoastaan ehdottomasti tarpeelliseen. Tässä tarkoituksessa Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio ovat 7 päivänä marraskuuta 2002 tehneet toimielinten välisen sopimuksen Euroopan unionin solidaarisuusrahaston rahoittamisesta täydentäen talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja talousarviomenettelyn parantamisesta 6 päivänä toukokuuta 1999 tehtyä toimielinten sopimusta.

(9) Edunsaajavaltion kannalta voi olla suotavaa ottaa alue- tai paikallisviranomaiset mukaan kyseisen valtion perustuslaillisten, institutionaalisten, oikeudellisten ja varainhoitoa koskevien säännösten mukaisesti täytäntöönpanosopimuksen tekoon ja täytäntöönpanoon, vaikka vastuu tuen täytäntöönpanosta ja yhteisön rahoitustukea saavien toimien hallinnosta ja valvonnasta kuuluukin aina edunsaajavaltiolle.

(10) Tämän välineen käyttöön liittyviä yksityiskohtaisia sääntöjä olisi voitava mukauttaa tilanteen kiireellisyyden mukaan.

(11) Tästä välineestä rahoitettavat toimet eivät saisi saada samanaikaisesti muuta seuraavien asetusten nojalla myönnettävää tukea: koheesiorahastosta 16 päivänä toukokuuta 1994 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1164/94 ([1]), rakennerahastoja koskevista yleisistä säännöksistä 21 päivänä kesäkuuta 1999 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1260/1999 ([2]), Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tuesta maaseudun kehittämiseen 17 päivänä toukokuuta 1999 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1257/1999 ([3]), taloudellisen tuen myöntämisestä Unkarin tasavallalle ja Puolan tasavallalle 18 päivänä joulukuuta 1989 annettu asetus (ETY) N:o 3906/89 ([4]), liittymistä edeltävästä rakennepolitiikan välineestä 21 päivänä kesäkuuta 1999 annettu neuvoston

([1]) EYVL L 130, 25.5.1994, s. 1, asetus sellaisena, kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1265/1999 (EYVL L 161, 26.6.1999, s. 62).
([2]) EYVL L 161, 26.6.1999, s. 80, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1447/2001 (EYVL L 198, 21.7.2001, s. 1).
([3]) EYVL L 160, 26.6.1999, s. 80.
([4]) EYVL L 375, 23.12.1989 s. 11. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2500/2001 (EYVL L 342, 27.12.2001, s. 1).

▼B

asetus (EY) N:o 1267/1999 ([1]), yhteisön tuesta maataloutta ja maaseudun kehittämistä koskeville liittymistä valmisteleville toimenpiteille jäsenyyttä hakeneissa Keski- ja Itä-Euroopan maissa liittymistä edeltävänä aikana 21 päivänä kesäkuuta 1999 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1268/1999 ([2]), Phare-ohjelman yhteydessä täytäntöönpantavasta rajatylittävän yhteistyön ohjelmasta 18 päivänä joulukuuta 1998 annettu komission asetus (EY) N:o 2760/98 ([3]), Euroopan unionin jäsenyyttä hakeneille valtioille osana liittymistä edeltävää strategiaa annettavan tuen yhteensovittamisesta ja asetuksen (ETY) N:o 3906/89 muuttamisesta 21 päivänä kesäkuuta 1999 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1266/1999 ([4]), Kyproksen tasavallan ja Maltan tasavallan liittymistä valmistelevan strategian mukaisten toimien toteuttamisesta 13 päivänä maaliskuuta 2000 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 555/2000 ([5]) tai Euroopan laajuisten verkkojen alaan liittyvän yhteisön rahoitustuen myöntämistä koskevista yleisistä säännöistä 18 päivänä syyskuuta 1995 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 2236/95 ([6]). Erityisten vahinkojen korvaamiseen liittyvien yhteisön tai kansainvälisten välineiden nojalla korvatulle vahingolle ei voida myöntää samaan tarkoitukseen tukea tämän välineen nojalla.

(12) On tarpeen varmistaa mahdollisimman suuri avoimuus yhteisön taloudellisen tuen täytäntöönpanossa sekä määrärahojen käytön asianmukainen valvonta.

(13) On tarpeen varmistaa huolellinen varainhoito, jotta yhteisö pystyy osallistumaan toimintaan myös siinä tapauksessa, että saman vuoden aikana tapahtuu useampia suurkatastrofeja.

(14) Poikkeustapauksissa ja katastrofin tapahtumisvuonna tämän välineen puitteissa käytettävissä olevien rahoitusvarojen mukaan on tarpeen säätää mahdollisesta tämän välineen nojalla seuraavan vuoden rahastovaroista myönnettävästä lisätuesta.

(15) Olisi vahvistettava määräaika myönnetyn tuen käyttämiselle ja velvoitettava tukea saavat valtiot perustelemaan saamansa tuen käyttö. Tuki, joka on saatu myöhemmin takaisin kolmansilta osapuolilta tai joka on saatu vahinkojen lopullisen arvioinnin perusteella ylimääräisenä, olisi perittävä takaisin.

(16) Poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi olisi tarpeen säätää, että kesästä 2002 alkaen katastrofien koettelemat valtiot voivat päästä osallisiksi tämän välineen mukaisesta tuesta.

([1]) EYVL L 161, 26.6.1999, s. 73, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2500/2001 (EYVL L 342, 27.12.2001, s. 1).
([2]) EYVL L 161, 26.6.1999, s. 87, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2500/2001 (EYVL L 342, 27.12.2001, s. 1).
([3]) EYVL L 345, 19.12.1998, s. 49, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1596/2002 (EYVL L 240, 7.9.2002, s. 33).
([4]) EYVL L 161, 26.6.1999, s. 68.
([5]) EYVL L 68, 16.3.2000, s. 3, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2500/2001 (EYVL L 342, 27.12.2001, s. 1).
([6]) EYVL L 228, 23.9.1995, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1655/1999 (EYVL L 197, 29.7.1999, s. 1).

▼B

(17) Pikaisen avun varmistamiseksi viimeaikaisten tulvien koettelemille maille tämä väline tulisi hyväksyä kiireellisesti. Tästä syystä on tarpeen myöntää poikkeus kansallisten kansanedustuslaitosten asemasta Euroopan unionissa tehdyn, Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisöjen perustamissopimukseen liitetyn pöytäkirjan I osan 3 kohdan mukaisesta kansallisten kansanedustuslaitosten kuuden viikon harkinta-ajasta,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Perustetaan Euroopan unionin solidaarisuusrahasto, jäljempänä ’rahasto’. Sen tarkoituksena on, että yhteisö voi reagoida nopeasti, tehokkaasti ja joustavasti hätätilanteissa tässä asetuksessa määritellyin edellytyksin.

▼M1

2 artikla

1. Rahaston tuki voidaan ottaa käyttöön jäsenvaltion tai Euroopan unionin jäsenyydestä parhaillaan neuvottelevan maan, jäljempänä ’tukikelpoinen valtio’, pyynnöstä silloin, kun kyseisen tukikelpoisen valtion tai sen viereisen tukikelpoisen valtion alueella tapahtuu sellainen suuri tai alueellinen luonnonkatastrofi, jolla on vakavia vaikutuksia kyseisen tukikelpoisen valtion yhden tai useamman alueen elinoloihin, luonnonympäristöön tai talouselämään. Välittömiä vahinkoja, joiden aiheutuminen on suoraa seurausta luonnonkatastrofista, on pidettävä osana kyseisen luonnonkatastrofin aiheuttamaa vahinkoa.

2. Tätä asetusta sovellettaessa ’suurella luonnonkatastrofilla’ tarkoitetaan mitä tahansa luonnonkatastrofia, jonka seurauksena tukikelpoisessa valtiossa syntyy välittömiä vahinkoja, joiden kustannukset ovat arviolta joko yli 3 miljardia euroa vuoden 2011 hintoina, tai yli 0,6 prosenttia sen bruttokansantulosta (BKTL).

3. Tätä asetusta sovellettaessa ’alueellisella luonnonkatastrofilla’ tarkoitetaan mitä tahansa luonnonkatastrofia, jonka seurauksena tukikelpoisen valtion NUTS 2 -tason alueella syntyy välittömiä vahinkoja, joiden kustannukset ovat yli 1,5 prosenttia alueen bruttokansantuotteesta (BKT).

Poiketen siitä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, jos asianomainen alue, jossa on tapahtunut luonnonkatastrofi, kuuluu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 349 artiklassa tarkoitettuihin syrjäisimpiin alueisiin, ’alueellisella luonnonkatastrofilla’ tarkoitetaan mitä tahansa luonnonkatastrofia, jonka seurauksena syntyy välittömiä vahinkoja, joiden kustannukset ovat yli 1 prosentti alueen BKT:stä.

Jos luonnonkatastrofi koskee useampia NUTS 2 -tason alueita, kynnysarvoa sovelletaan näiden alueiden keskimääräiseen BKT:hen painotettuna sen mukaan, mikä on kunkin alueen osuus kokonaisvahingosta.

4. Rahaston tuki voidaan ottaa käyttöön myös, kun kyseessä on missä tahansa tukikelpoisessa valtiossa tapahtunut luonnonkatastrofi, joka on myös suuri luonnonkatastrofi viereisessä tukikelpoisessa valtiossa.

▼M1

5. Tätä artiklaa sovellettaessa käytetään Eurostatin tuottamia yhdenmukaistettuja tilastotietoja.

▼B

3 artikla

▼M1

1. Avustus maksetaan rahastosta myönnettävänä rahoitusosuutena. Rahoitusosuus myönnetään tukikelpoiselle valtiolle kertaluonteisena kunkin luonnonkatastrofin osalta erikseen.

2. Rahaston tavoitteena on täydentää asianomaisten valtioiden toimia ja kattaa osa niiden julkisista menoista, jotta asianomaisia maita voidaan auttaa toteuttamaan luonnonkatastrofin luonteen mukaan seuraavia ensisijaisia hätä- ja pelastustoimia:

a) infrastruktuurin ja laitosten toiminnan uudelleenkäynnistäminen energia-, vesi- ja jätevesihuollon, televiestinnän, liikenteen, terveydenhuollon ja opetuksen alalla;

b) tilapäismajoituksen tarjoaminen ja pelastuspalveluiden rahoittaminen väestön tarpeita ajatellen;

c) suojaavien infrastruktuurien turvaaminen ja kulttuuriperinnön suojelutoimenpiteet;

d) katastrofin kohteena olleiden alueiden, luontoalueet mukaan lukien, puhdistaminen soveltuvissa tapauksissa ekosysteemiin perustuvien lähestymistapojen mukaisesti, sekä vahingoittuneiden luontoalueiden heti tapahtuva ennallistaminen maaperän eroosion välittömien vaikutusten välttämiseksi.

Sovellettaessa a alakohtaa ’toiminnan uudelleenkäynnistämisellä’ tarkoitetaan infrastruktuurin ja laitosten palauttamista luonnonkatastrofia edeltäneelle tasolle. Jos palauttaminen luonnonkatastrofia edeltäneelle tasolle ei ole oikeudellisesti mahdollista tai taloudellisesti perusteltua tai jos tuensaajavaltio päättää siirtää tuhoja kärsineen infrastruktuurin tai laitokset toiseen paikkaan tai tehostaa niiden toimintaa niiden kapasiteetin parantamiseksi uusien luonnonkatastrofien varalta, rahasto voi osallistua palauttamisesta aiheutuviin kustannuksiin enintään siltä osin, minkä verran luonnonkatastrofia edeltäneelle tasolle palauttamisen arvioidaan maksavan.

Tuensaajavaltion on rahoitettava toisessa alakohdassa tarkoitetun kustannustason ylittävät kustannukset omista varoistaan tai, jos mahdollista, muista unionin varoista.

Sovellettaessa b alakohtaa ’tilapäismajoituksella’ tarkoitetaan majoitusta, jota tarjotaan, kunnes asianomainen väestö pystyy palaamaan alkuperäisiin koteihinsa niiden korjauksen tai uudelleenrakennuksen jälkeen.

3. Rahastosta maksetaan tukea ainoastaan sellaisten toimenpiteiden rahoittamiseen, joilla korvataan vahinkoja, jotka eivät ole vakuutuskelpoisia, ja se peritään takaisin 8 artiklan 4 kohdan mukaisesti, jos jokin kolmas osapuoli korvaa vahingon korjaamisesta aiheutuvat kulut myöhemmin.

4. Arvonlisävero (ALV) ei ole toimen tukikelpoinen meno, paitsi jos se on kansallisen ALV-lainsäädännön mukaan palautukseen oikeuttamaton.

▼M1

5. Hallintoon, seurantaan, tiedotukseen ja viestintään, valitusten käsittelyyn sekä valvontaan ja tarkastuksiin liittyvään tekniseen apuun ei voida myöntää rahoitusosuutta rahastosta.

Edellä 2 kohdassa tarkoitettujen toimien valmisteluun ja täytäntöönpanoon, mukaan lukien välttämättömään tekniseen asiantuntija-apuun, liittyvät kustannukset ovat tukikelpoisia osana hankkeen kustannuksia.

6. Jos rahastosta rahoitusosuuden saaneet 2 kohdassa tarkoitetut toimet tuottavat tuloa, rahastosta myönnettävän rahoitusosuuden kokonaismäärä ei saa ylittää hätä- ja pelastustoimista tuensaajavaltiolle aiheutuneita kokonaisnettokustannuksia. Tuensaajavaltion on sisällytettävä tätä koskeva selvitys 8 artiklan 3 kohdan nojalla tehtävään rahaston rahoitusosuuden täytäntöönpanoa koskevaan kertomukseen.

7. Kunkin vuoden lokakuun 1 päivänä on oltava jäljellä vähintään neljäsosa rahaston vuosittain käytössä olevien varojen määrästä, jotta voitaisiin kattaa loppuvuotenakin syntyvät tarpeet.

▼B

4 artikla

▼M1

1. Tukikelpoisen valtion kansallinen vastuuviranomainen voi toimittaa komissiolle mahdollisimman pian ja viimeistään 12 viikon kuluttua luonnonkatastrofin aiheuttaman vahingon ensimmäisestä esiintymisestä rahastosta maksettavaa rahoitusosuutta koskevan hakemuksen, jossa annetaan kaikki käytettävissä olevat tiedot vähintään seuraavista seikoista:

a) luonnonkatastrofin aiheuttamat välittömät vahingot yhteensä ja niiden vaikutus asianomaiseen väestöön, talouteen ja ympäristöön;

b) arvio 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen toimien kustannuksista;

c) muut unionin rahoituslähteet;

d) muut mahdolliset kansalliset tai kansainväliset rahoituslähteet, mukaan luettuna julkinen ja yksityinen vakuutusturva, jota voidaan käyttää vahingon korjaamisesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen;

e) lyhyt kuvaus luonnonkatastrofin luonteeseen liittyvän katastrofien riskinehkäisyä ja -hallintaa koskevan unionin lainsäädännön täytäntöönpanosta.

1 a. Perustelluissa tapauksissa kansallinen vastuuviranomainen voi toimittaa 1 kohdassa tarkoitetun määräajan jälkeen lisätietoja hakemuksensa täydentämiseksi tai päivittämiseksi.

1 b. Komission on laadittava ohjeet siitä, miten rahastoa hyödynnetään ja hallinnoidaan tehokkaasti. Ohjeet on laadittava 30 päivään syyskuuta 2014 mennessä, ja niissä on annettava yksityiskohtaisia tietoja hakemusten laatimismenettelyistä sekä komissiolle toimitettavia tietoja koskevista vaatimuksista. Ohjeet on julkistettava asianomaisten komission pääosastojen verkkosivustoilla, ja komission on huolehdittava niiden laajemmasta jakelusta tukikelpoisille valtioille.

▼M1

1 c. Kun kyseessä on asteittain etenevä luonnonkatastrofi, 1 kohdassa tarkoitettu määräaika alkaa päivästä, jona tukikelpoisen valtion viranomaiset toteuttavat ensimmäisen kerran virallisia toimia luonnonkatastrofin vaikutuksia vastaan, tai jona ne julistavat hätätilan.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen sekä tukikelpoisen valtion toimittamien tarkennusten perusteella komissio arvioi, täyttyvätkö rahaston tuen käyttöönoton edellytykset, ja määrittää rahastosta mahdollisesti maksettavan rahoitusosuuden määrän käytettävissä olevien rahoitusvarojen puitteissa mahdollisimman nopeasti, mutta viimeistään kuuden viikon kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta, mikä lasketaan täydellisen hakemuksen vastaanottamispäivästä kääntämisen edellyttämää aikaa lukuun ottamatta.

Jos komissio päättää rahastosta maksettavasta rahoitusosuudesta 28 päivän kesäkuuta 2014 jälkeen saadun, tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvaa luonnonkatastrofia koskevan hakemuksen perusteella, se voi hylätä uuden rahoitusosuutta koskevan hakemuksen, joka liittyy samanluonteiseen luonnonkatastrofiin, tai vähentää käytettäväksi annettavaa määrää, jos jäsenvaltio on rikkomusmenettelyn kohteena ja Euroopan unionin tuomioistuin on lopullisessa tuomiossa todennut, että asianomainen jäsenvaltio ei ole pannut täytäntöön katastrofien riskien ehkäisyä ja hallintaa koskevaa unionin lainsäädäntöä, joka liittyy suoraan tapahtuneen luonnonkatastrofin luonteeseen.

Komissio käsittelee kaikkia rahastosta myönnettävää rahoitusosuutta koskevia hakemuksia tasapuolisesti.

3. Kun komissio on todennut, että edellytykset rahoitusosuuden myöntämiseksi rahastosta täyttyvät, se toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle viipymättä tarvittavat ehdotukset rahaston tuen käyttöön ottamisesta ja valtuuksien antamisesta vastaavien määrärahojen käyttöön ottamiseksi. Ehdotuksiin on sisällyttävä

a) kaikki 1 kohdassa tarkoitetut käytettävissä olevat tiedot;

b) kaikki muut komission hallussa olevat asiaan liittyvät tiedot;

c) näyttöä siitä, että 2 artiklan mukaiset edellytykset täyttyvät; ja

d) perustelu ehdotetuille määrille.

Euroopan parlamentti ja neuvosto tekevät yhdessä päätöksen rahaston tuen käyttöön ottamisesta mahdollisimman pian sen jälkeen, kun komissio on toimittanut ehdotuksensa.

Yhtäältä sekä komissio että toisaalta Euroopan parlamentti ja neuvosto pyrkivät siihen, että rahaston tuen käyttöön ottamiseen menevä aika on mahdollisimman lyhyt.

4. Kun Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat myöntäneet tarkoitukseen määrärahat, komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksenä päätöksen rahastosta myönnettävästä rahoitusosuudesta ja maksaa kyseisen rahoitusosuuden välittömästi ja kertasuorituksena tuensaajavaltiolle. Jos on maksettu 4 a artiklan mukainen ennakkomaksu, maksetaan vain jäljellä oleva määrä.

▼M1

5. Menojen tukikelpoisuuskausi alkaa 1 kohdassa tarkoitettuna vahingon ensimmäisenä esiintymispäivänä. Jos kyseessä on asteittain kehittyvä luonnonkatastrofi, menojen tukikelpoisuuskausi alkaa 1 c kohdassa tarkoitetulla tavalla sinä päivänä, jona tukikelpoisen valtion viranomaiset toteuttavat ensimmäiset toimet tai jona ne julistavat hätätilan.

4 a artikla

1. Toimittaessaan rahastosta myönnettävää rahoitusosuutta koskevan hakemuksen komissiolle jäsenvaltio voi pyytää ennakkomaksua. Komissio arvioi alustavasti, täyttääkö hakemus 4 artiklan 1 kohdassa säädetyt edellytykset, ja varmentaa, onko budjettivaroja käytettävissä. Jos nämä edellytykset täyttyvät ja varoja on käytettävissä riittävästi, komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksellä päätöksen ennakkomaksun myöntämisestä ja maksaa sen viipymättä ennen kuin 4 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu päätös on tehty. Ennakkomaksun maksaminen ei vaikuta rahaston tuen käyttöönottoa koskevan lopullisen päätöksen tekemiseen.

2. Ennakkomaksun määrä saa olla enintään 10 prosenttia ennakoidun rahoitusosuuden määrästä eikä saa missään tapauksessa olla yli 30 000 000 euroa. Kun rahoitusosuuden lopullinen määrä on määritetty, komissio ottaa huomioon ennalta maksetun määrän ennen rahoitusosuuden loppuosan maksamista. Komissio perii takaisin perusteetta maksetut ennakot.

3. Unionin yleiseen talousarvioon takaisin maksettavat määrät on suoritettava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 ([1]) 78 artiklan mukaisesti laaditussa perintämääräyksessä vahvistettuun määräaikaan mennessä. Määräpäivä on määräyksen antamista seuraavan toisen kuukauden viimeinen päivä.

4. Kun komissio hyväksyy esityksen unionin yleiseksi talousarvioksi tietylle varainhoitovuodelle, se ehdottaa – aina kun tämä on tarpeen sen varmistamiseksi, että budjettivarat ovat hyvissä ajoin käytettävissä – Euroopan parlamentille ja neuvostolle rahaston tuen käyttöön ottamista 50 000 000 euron enimmäismäärään asti ennakkomaksujen maksamiseksi ja ehdottaa vastaavien määrärahojen ottamista unionin yleiseen talousarvioon.

Talousarviojärjestelyissä on noudatettava neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 1311/2013 ([2]) 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja enimmäismääriä.

5 artikla

1. Edellä olevan 4 artiklan 4 kohdan nojalla hyväksytyn täytäntöönpanosäädöksen liitteeseen on sisällyttävä yksityiskohtaiset säännökset rahastosta maksettavan rahoitusosuuden täytäntöönpanosta.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 966/2012, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 kumoamisesta (EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1).

([2]) Neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 1311/2013, annettu 2 päivänä joulukuuta 2013, vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 884).

▼M1

Näissä säännöksissä on määriteltävä erityisesti rahastosta rahoitettavien toimien luonne ja sijainti tukikelpoisen valtion tekemän ehdotuksen perusteella.

2. Ennen kuin komissio maksaa rahastosta rahoitusosuuden sellaiselle tukikelpoiselle valtiolle, joka ei ole jäsenvaltio, komissio tekee kyseisen valtion kanssa delegointisopimuksen, jossa vahvistetaan 1 kohdassa tarkoitetut yksityiskohtaiset säännöt rahastosta maksettavan rahoitusosuuden täytäntöönpanosta asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 ja komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 1268/2012 ([1]) mukaisesti sekä luonnonkatastrofien riskinehkäisyyn ja -hallintaan liittyvät velvollisuudet.

3. Vastuu yksittäisten toimien valinnasta ja rahastosta maksettavan rahoitusosuuden täytäntöönpanosta on tuensaajavaltiolla tämän asetuksen ja etenkin sen 3 artiklan 2 ja 3 kohdan, 4 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun täytäntöönpanosäädöksen ja tapauksen mukaan tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetun delegointisopimuksen mukaisesti.

4. Rahastosta jäsenvaltiolle maksettava rahoitusosuus pannaan täytäntöön jäsenvaltioiden kanssa yhteistyössä toteutettavan hallinnoinnin puitteissa asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 mukaisesti. Rahastosta maksettava rahoitusosuus tukikelpoiselle valtiolle, joka ei ole jäsenvaltio, pannaan täytäntöön välillisen hallinnoinnin puitteissa kyseisen asetuksen mukaisesti.

5. Rajoittamatta komissiolle kuuluvaa vastuuta Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta tuensaajavaltioiden on oltava vastuussa rahastosta tuettujen toimien hallinnoinnista ja toimien varainhoidon valvonnasta. Niiden on toteutettava seuraavia toimenpiteitä:

a) tarkistetaan, että hallinnointi- ja valvontajärjestelyt on perustettu ja että niitä toteutetaan tavalla, jolla varmistetaan, että unionin varoja käytetään tehokkaasti ja oikein moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti;

b) tarkistetaan, että rahoitetut toimet on toteutettu asianmukaisesti;

c) varmistetaan, että rahoitetut menot perustuvat todennettaviin tositteisiin ja että ne ovat moitteettomat ja säännönmukaiset;

d) estetään, todetaan ja korjataan sääntöjenvastaisuudet ja peritään takaisin aiheettomasti maksetut määrät viivästyskorkoineen. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava tällaisista sääntöjenvastaisuuksista komissiolle ja tiedotettava sille hallinnollisten ja oikeudellisten menettelyiden etenemisestä.

([1]) Komission delegoitu asetus (EU) N:o 1268/2012, annettu 29 päivänä lokakuuta 2012, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 soveltamissäännöistä (EUVL L 362, 31.12.2012, s. 1).

▼M1

6. Tuensaajavaltioiden on nimettävä elimet, jotka ovat vastuussa rahastosta tuettujen toimien hallinnoinnista ja valvonnasta asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 59 ja 60 artiklan mukaisesti. Tässä niiden on otettava huomioon sisäistä ympäristöä, valvontaa, tiedotusta ja viestintää sekä seurantaa koskevat kriteerit. Jäsenvaltiot voivat nimetä elimet, jotka on jo nimetty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013 ([1]) mukaisesti.

Näiden nimettyjen elinten on toimitettava komissiolle asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 59 artiklan 5 kohdassa tai 60 artiklan 5 kohdassa säädetyt tiedot, jotka kattavat koko täytäntöönpanokauden, toimittaessaan tämän asetuksen 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun kertomuksen ja selvityksen.

7. Tuensaajavaltion on tehtävä vaaditut rahoitukselliset korjaukset, jos on todettu sääntöjenvastaisuus. Tuensaajavaltioiden tekemien korjausten on koostuttava rahastosta maksetun rahoitusosuuden peruuttamisesta kokonaan tai osittain. Tuensaajavaltion on perittävä takaisin havaitun sääntöjenvastaisuuden seurauksena menetetyt määrät.

8. Rajoittamatta tilintarkastustuomioistuimen toimivaltaa tai tuensaajavaltion kansallisten lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten mukaisesti tekemiä tarkastuksia komissio voi tehdä rahastosta rahoitettujen toimien tarkastuksia paikan päällä. Komissio antaa ilmoituksen asianomaiselle tuensaajavaltiolle saadakseen kaiken tarpeellisen avun. Asianomaisen jäsenvaltion virkamiehet tai muut sen palveluksessa olevat voivat osallistua tällaisiin tarkastuksiin.

9. Tuensaajajäsenvaltion on varmistettava, että kaikki aiheutuneita menoja koskevat tositteet säilytetään komission ja tilintarkastustuomioistuimen saatavilla kolmen vuoden ajan sen jälkeen, kun rahaston tukitoimi on päättynyt.

6 artikla

1. Tuensaajavaltion on vastattava toisaalta 3 artiklassa mainittuihin toimiin tarkoitetun rahastosta maksettavan rahoitusosuuden ja Euroopan rakenne- ja investointirahastojen, Euroopan investointipankin sekä muiden unionin rahoitusvälineiden tukitoimien välisestä yhteensovittamisesta.

2. Tuensaajavaltion on varmistettava, että tämän asetuksen mukaisesti korvattuja menoja ei korvata unionin muusta rahoitusvälineestä, etenkään koheesio-, maatalous- tai kalatalouspolitiikan rahoitusvälineestä.

3. Erityisten vahinkojen korvaamiseen liittyvien unionin tai kansainvälisten välineiden nojalla korvattuun vahinkoon ei voida myöntää rahastosta tukea samaan tarkoitukseen.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1303/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 320).

▼M1

7 artikla

Rahaston rahoitusta saavien toimien on oltava perussopimuksen määräysten ja sen nojalla hyväksyttyjen välineiden, unionin politiikan ja toimenpiteiden – etenkin kun on kyse varainhoidosta, julkisista hankinnoista, ympäristönsuojelusta, luonnonkatastrofien riskinehkäisystä ja -hallinnasta, ilmastonmuutokseen sopeutumisesta sekä tarvittaessa ekosysteemiin perustuvista lähestymistavoista – sekä liittymistä edeltävien tukivälineiden mukaisia. Rahaston rahoitusta saavien toimien on soveltuvissa tapauksissa edistettävä unionin tavoitteita näillä aloilla.

8 artikla

1. Rahastosta maksettu rahoitusosuus on käytettävä 18 kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona komissio on maksanut avustuksen täyden määrän. Komissio perii tuensaajavaltiolta takaisin sen osan rahoitusosuudesta, jota ei ole käytetty kyseisen määräajan kuluessa tai joka on käytetty toimiin, joihin ei myönnetä tukea.

2. Tuensaajavaltioiden on haettava kaikki mahdolliset korvaukset kolmansilta osapuolilta.

3. Tuensaajavaltion on toimitettava viimeistään kuuden kuukauden kuluttua 1 kohdassa tarkoitetun 18 kuukauden määräajan päättymisestä kertomus rahastosta maksetun rahoitusosuuden täytäntöönpanosta ja liitettävä mukaan selvitys menoista sekä kaikista muista kyseisten toimien rahoituslähteistä, mukaan lukien vakuutuskorvaukset ja kolmansilta osapuolilta saadut vahingonkorvaukset.

Täytäntöönpanokertomuksessa on esitettävä yksityiskohtaisesti:

a) tuensaajavaltion toteuttamat tai ehdottamat ennalta ehkäisevät toimenpiteet tulevien vahinkojen rajoittamiseksi ja samanlaisten luonnonkatastrofien välttämiseksi mahdollisuuksien mukaan, mukaan luettuna unionin rakenne- ja investointirahastojen käyttö tähän tarkoitukseen;

b) katastrofien riskinehkäisyä ja -hallintaa koskevan unionin lainsäädännön täytäntöönpanon tilanne;

c) luonnonkatastrofista saadut kokemukset sekä toteutetut tai ehdotetut toimenpiteet ympäristönsuojelun sekä ilmastonmuutokseen ja luonnonkatastrofeihin liittyvän selviytymis- ja palautumiskyvyn varmistamiseksi; ja

d) kaikki muut asiaa koskevat tiedot toteutetuista ehkäisevistä ja lieventävistä toimenpiteistä, jotka liittyvät luonnonkatastrofin luonteeseen.

Täytäntöönpanokertomukseen on liitettävä riippumattoman tarkastuselimen lausunto, joka on laadittu kansainvälisesti hyväksyttyjen auditointistandardien mukaisesti ja jossa vahvistetaan, että menoja koskevassa selvityksessä annetaan oikea ja riittävä kuva ja että rahastosta maksettu rahoitusosuus on laillinen ja asianmukainen asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 59 artiklan 5 kohdan ja 60 artiklan 5 kohdan mukaisesti.

▼M1

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun menettelyn lopuksi komissio päättää rahaston tukitoimen.

4. Siinä tapauksessa, että kolmas osapuoli korvaa myöhemmin vahingon korjaamisesta aiheutuneet kustannukset, komissio päättää vastaavasta määrästä, joka tuensaajavaltion on maksettava takaisin sille rahastosta myönnetystä rahoitusosuudesta.

9 artikla

Rahastosta maksettavaa rahoitusosuutta koskevassa hakemuksessa ja 4 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuissa täytäntöönpanosäädöksissä sekä delegointisopimuksessa, kertomuksissa ja kaikissa muissa asiaan liittyvissä asiakirjoissa ilmoitetaan kaikki määrät euroina.

Kansallisen valuutan määräiset kustannukset muunnetaan euroiksi käyttämällä vaihtokursseja, jotka julkaistaan *Euroopan unionin virallisen lehden* C-sarjassa sinä päivänä, jona komissio hyväksyy asiaan liittyvän täytäntöönpanosäädöksen. Jos vaihtokurssia ei julkaista *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* sinä päivänä, jona komissio hyväksyy asiaan liittyvän täytäntöönpanosäädöksen, muuntamisessa on käytettävä komission vahvistamien kuukausittaisten laskennallisten kurssien keskiarvoa asianomaisen kauden ajalta. Tätä samaa muuntokurssia käytetään koko rahastosta maksettavan rahoitusosuuden kattamien toimien täytäntöönpanokauden ajan, ja sitä käytetään perustana rahoitusosuutta koskevassa lopullisessa täytäntöönpanokertomuksessa ja täytäntöönpanoselvityksessä sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 59 artiklan 5 kohdan tai 60 artiklan 5 kohdan mukaisesti vaadituissa tiedoissa.

▼B

10 artikla

1. Poikkeustapauksissa ja jos rahastossa katastrofin tapahtumisvuonna jäljellä olevat varat eivät riitä kattamaan budjettivallan käyttäjän tarpeelliseksi katsoman avun määrää, komissio voi ehdottaa erotuksen rahoittamista seuraavan vuoden rahastovaroista. Katastrofin tapahtumisvuoden ja sitä seuraavan vuoden rahaston talousarvion enimmäismäärää ei saa missään tapauksessa ylittää.

▼M1

2. Jos vahinko on uusien tietojen perusteella merkittävästi arvioitua pienempi, tuensaajavaltio palauttaa komissiolle vastaavan määrän rahastosta maksetusta rahoitusosuudesta.

11 artikla

1. Komissio varmistaa asianmukaisin toimenpitein, että tämän asetuksen mukaisesti rahoitettavia toimia toteutettaessa unionin taloudellisia etuja suojataan petoksia, lahjontaa ja muuta laitonta toimintaa ehkäisevillä toimenpiteillä, tehokkailla tarkastuksilla ja, jos sääntöjenvastaisuuksia havaitaan, perimällä aiheettomasti maksetut määrät takaisin sekä soveltuvin osin käyttämällä tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia hallinnollisia ja taloudellisia seuraamuksia.

▼M1

2. Komissiolla ja sen edustajilla sekä tilintarkastustuomioistuimella on valtuudet tehdä kaikkien unionilta tämän asetuksen mukaisesti rahoitusta saaneiden tuensaajien, toimeksisaajien ja alihankkijoiden osalta asiakirjoihin perustuvia ja paikalla suoritettavia tarkastuksia.

3. Euroopan petostentorjuntavirasto OLAF voi suorittaa tutkimuksia, mukaan lukien paikalla suoritettavat selvitykset ja tarkastukset, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) N:o 883/2013 ([1]) ja neuvoston asetuksessa (Euratom, EY) N:o 2185/96 ([2]) säädettyjä säännöksiä ja menettelyjä noudattaen, jotta voidaan määrittää, liittyykö unionin rahoitusta koskevaan sopimukseen petos, lahjonta tai muu laiton toiminta, joka vaikuttaa unionin taloudellisiin etuihin.

4. Kolmansien maiden kanssa tehtyihin delegointisopimuksiin sekä tämän asetuksen täytäntöönpanosta seuraaviin rahaston rahoitusosuuden myöntämistä koskeviin sopimuksiin ja päätöksiin on sisällyttävä määräykset, joilla nimenomaisesti annetaan komissiolle, tilintarkastustuomioistuimelle ja OLAFille valtuudet toteuttaa tällaisia tarkastuksia ja tutkimuksia toimivaltansa mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1, 2 ja 3 kohdan soveltamista.

▼B

12 artikla

Komissio esittää 1 päivään heinäkuuta mennessä Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen rahaston toiminnasta kuluneelta vuodelta. Siinä annetaan erityisesti 3, 4 ja 8 artiklaan liittyviä tietoja.

▼M1

———————

▼B

15 artikla

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1).

([2]) Neuvoston asetus (Euratom, EY) N:o 2185/96, annettu 11 päivänä marraskuuta 1996, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi (EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2).